

Vali Bilgihan'dan Kemer'e çözüm odaklı ziyaret

YEREL KALKINMA ve HALKLA BULUŞMA

Kemer İlçesine gerçekleştirdiği kapsamlı ziyaret kapsamında Vali Tülay Baydar Bilgihan, yerel yöneticiler, muhtarlar ve vatandaşlarla bir araya gelerek ilçe ekonomisi, eğitim, sağlık hizmetleri ve güvenlik gibi önemli konularda değerlendirmelerde bulundu. Ziyaret programı çerçevesinde gerçekleştirilen brifingler, tohum dağıtım programları ve sosyal ziyaretler, Vali Baydar Bilgihan'ın ilçenin ihtiyaçlarına yönelik çözüm odaklı çalışmalarını gözler önüne serdi. Ayrıca, Kemer'de devam eden yatırımların takibi ve toplum sağlığı merkezinin inşası gibi projeler hakkında da bilgi alındı.

Vali Tülay Baydar Bilgihan, ilçe ziyaretleri kapsamında Kemer'e bir dizi temas ve incelemelerde bulunmak üzere ziyarette bulundu.

Ziyaret programı, Kaymakamlık brifingle başlayıp, muhtarlarla toplantılar, yerel dernek ve kooperatif ziyaretleri, güvenlik birimleriyle değerlendirmeler ve eğitim ile

tarım projelerine yönelik etkinliklerle devam etti.

Kemer İlçesi programına Kaymakamlık ziyareti ile başlayan Vali Baydar Bilgihan, Kaymakam İbrahim Cesur, İlçe Kurum Müdürleri, Kaymakamlık birim müdürleri tarafından karşılanması sonrası İlçe ile ilgili ekonomi, eğitim, sağlık, devam eden yatırımlar ve hizmetler ile ilgili brifing aldı. 8'DE

BURDUR'DA KURAKLIKLA MÜCADELE İÇİN YENİ ADIM

YEM ŞALGAMI TOHUMU ÜRETİCİLERLE BULUŞTU

Haber Pazartesi Yeni Gün'de

TÜRKİYE'DE 2024 YAZI:

Son 54 yılın en sıcak mevsimi olarak tarihe geçti

✓2024 yılı yaz mevsimi, Türkiye genelinde uzun yıllar normallerinin üzerinde sıcaklıklarla geçti ve son 54 yılın en sıcak yazı olarak kaydedildi. Meteoroloji Genel Müdürlüğü verilerine göre, yaz aylarının (haziran, temmuz, ağustos) uzun yıllar ortalaması 24 derece iken, bu yıl ortalama sıcaklık 2,1 derece artarak 26,1 dereceye ulaştı. 6'DA

Burdur Salı Pazarı'nda bu hafta, Aydın'ın Çine ilçesinden getirilen kavrulmuş fıstık 100 TL'den satışa sunuldu. Pazar esnafından Erol Akçay, üç haftadır satışını yaptıkları fıstığın Burdurluların ilgisini çektiğini belirtti. Haftalık 100-150 kilo arasında satış yaptıklarını ifade eden Akçay, "Satışlar beklentimizin altında, ancak yine de durumdan memnunuz" dedi. 8'DE

"Toplumsal eşitlik için kadın liderliği güçlenmeli"

Çocuklarda diyabet görülme sıklığı arttı

3'TE

BURDURLULAR YALNIZLAŞIYOR!

8'DE

KKTC 41 yaşında

Kıbrıs Türk halkı Ada'daki siyasi yaşamını devlet olgusuyla dünyaya ilan etti

4 ve 5'TE

BAŞKAN HÜLYA GÜMÜŞ EDİRNE'DE KONUŞTU

"TOPLUMSAL EŞİTLİK İÇİN
KADIN LİDERLER
NASIL OLMALI?"

"Toplumsal eşitlik için kadın liderliği güçlenmeli"

Bucak Belediye Başkanı Hülya Gümüş, Edirne'de düzenlenen "Kadın Belediye Başkanlarının Bulunduğu Toplumsal Eşitlik: Cam Tavanları Aşmanın Yolları" konulu panele katılarak toplumsal eşitlik ve kadın liderliğine dair önemli açıklamalarda bulundu.

Bucak Belediye Başkanı Hülya Gümüş, Edirne'de düzenlenen "Kadın Belediye Başkanlarının Bulunduğu Toplumsal Eşitlik: Cam Tavanları Aşmanın Yolları" konulu panele katılarak toplumsal eşitlik ve kadın liderliğine dair önemli açıklamalarda bulundu. Başkan Gümüş'e, Bucak Belediyesi Meclis Üyesi Pınar Kart Erk de eşlik etti.

"Yerel Yönetimlerde Karşılaşılan Zorlukları Ele Aldık"

Panelde, yerel yönetimlerde kadınların karşılaştığı zorluklar ve bu engellerin nasıl aşılabileceği üzerinde duruldu. Bucak Belediye Başkanı Hülya Gümüş, özellikle kadınların yerel yönetimlerde daha etkin olmalarının önündeki engelleri tartışarak, bu engelleri aşmak için gereken adımlar hakkında bilgi alışverişinde bulduklarını belirtti. Gümüş, "Yerel yönetim-

lerde kadınların liderlik rollerini daha fazla üstlenebilmesi için mevcut engelleri aşmanın yollarını konuştuk" dedi.

"Toplumsal Eşitlik İçin Kadınların Liderlik Rollerini Güçlenmeli"

Başkan Gümüş, toplumsal eşitliğin sağlanabilmesi adına kadınların liderlik rollerinde daha fazla yer almasının önemine dikkat çekti. Panelde yaptığı konuşmada, toplumsal eşitliğin adil bir toplumun temel taşlarından biri olduğunu ifade eden Gümüş, kadınların hem yerel hem de ulusal düzeyde daha güçlü bir şekilde temsil edilmesi gerektiğini vurguladı.

"Adil Bir Toplum İçin Birlikte Çalışmalıyız"

Panelin sonunda Başkan Gümüş, toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak ve cam tavanları aşmak için tüm yerel yönetimlerin birlikte hareket etmesinin önemini dile getirdi. "Adil bir toplum inşa etmek için atılması gereken adımları hep birlikte ele aldık. Yerel yönetimlerde daha kapsayıcı ve eşitlikçi bir yapıya ulaşmak için üzerimize düşeni yapmaya devam edeceğiz" ifadelerini kullandı.

■ KADRIYE ÇETİN

Yeni elektrik tarifesi 2025'te başlıyor

Elektrik faturalarında yeni dönem başlıyor! 1 Ocak 2025 itibarıyla yüksek tüketim yapan aboneler sübvansiyondan yararlanamayacak.

Elektrik faturalarındaki yeni tarife dönemi, 1 Ocak 2025 itibarıyla başlıyor.

Bu tarihten itibaren yıllık elektrik tüketimi 5 bin kilovatsaat olan tüketiciler, devlet sübvansiyonlarından yararlanamayacak.

Ancak camiler, cemevleri, ibadethaneler, dernekler, AFAD geçici barınma merkezleri, şehit aileleri ve muharip/malul gaziler bu düzenlemenin dışında tutulacak.

Tarımsal faaliyetler grubunda son kaynak limiti değiştirilmedi. Tarımsal faaliyetteki herhangi bir tüketici bu düzenlemeden etkilenmeyecek.

ABONELERİN YÜZDE 3'Ü ETKİLENECEK

Mesken abonelerinin sayısı 40 milyon civarında. Tüketimi yüksek olan yaklaşık 1.2 milyon mesken aboneleri var.

Bu durumda tüm mesken

abonelerinin sadece yüzde 3'ü bu düzenlemeden etkilenecek.

Sanayi tüketicileri ve Kamu ve Özel Hizmetler Sektörü ile Diğer (Kamu/Özel/Diğer) abone grubunda bulunan tüketiciler için limit yıllık 15.000 kWh olarak belirlendi.

Bu limite göre Sanayi abone grubunda yaklaşık 20 bin, Kamu/Özel/Diğer grubunda yaklaşık 565 bin yeni tüketicinin limit üstünde kalacağı öngörülmüyor.

BAKAN BAYRAKTAR AÇIKLAMIŞTI

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, yüksek elektrik tüketen mesken aboneleri için sübvansiyonlu fiyatların kaldırılacağını ve bu abonelerin şubat ayından itibaren elektriği gerçek maliyet üzerinden ödeyeceğini açıklamıştı.

Aylık 417 kilovatsaatın (1.050 TL) üzerindeki tüketim için faturalar gerçek maliyetleri yansıtılacak. Düzenlemeden 1,2 milyon mesken aboneleri etkilenecek. Düzenlemeyle sınırı aşan abonelerin faturalarının iki katına çıkabileceği belirtiliyor.

■ HABER MERKEZİ

Gündemdeki haberleri

yeni gün

farkıyla
takip edin...

Burdur İl Emniyet Müdürlüğü, şehirlerarası yolcu taşımacılığı ve hız denetimlerinde 327 araca ceza kesti.

Burdur İl Emniyet Müdürlüğü vatandaşların huzur ve trafik güvenliğinin sağlanmasına yönelik uygulamalarını kapsamlı bir şekilde sürdürmeye devam ediyor.

edilerek trafik kurallarına uymayan 327 araca/sürücüsüne trafik idari para cezası uygulandı. Bu tür denetimlerin, trafik güvenliğini arttırmak ve kazaları önlemek amacıyla sürekli olarak devam edeceği belirtildi.

■ VALİLİK BASIN

Bu kapsamda, İl Emniyet Müdürlüğü ekipleri tarafından il genelinde şehirlerarası yolcu taşımacılığı ve radarla hız denetimi gerçekleştirildi.

Denetimler sonucunda, toplam 2617 araç ve sürücüsü kontrol

Yıl: 71 **yeni gün**

Kuruluş Tarihi: 1.09.1954 Pazar hariç süreli yerel yayın

16 Kasım 2024 Cumartesi - Sayı: 21380

Kurucular:
Osman ŞAN - Muharrem TUNCEL

Sahibi: **Kürşat TUNCEL**

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: **Şadiye ÜNAL**

İDARE YERİ ve DİZGİ - BASKI (Yeni Gün Tesisi)
Konak Mah. Uğuz Sok. No: 23/4 - BURDUR
Tel & Fax: 233 38 93

e-posta: info@burduryenigun.com

UETS (Elektronik tebligat adresi): 15345 - 43771 - 09430

Dağıtım: Burdur Turkuvaş Başbayı **Fiyatı: 4 TL.**

Tek Sütun cm. Resmi İlan: 140 TL.
Abone: 1 Yıllık 2.000 TL.

Gazetemiz, Basın ve Ahlâk İlkelerine uymaya söz vermiştir.

Çocuklarda diyabet görülme sıklığı arttı

Prof. Dr. Heves Kırmızıbekmez:

"Çocuklarda çok su içme, çok idrara gitme ve kilo kaybı olduğu zaman mutlaka diyabetten şüphelenilmeli ve bir kan şekeri kontrolü yapılmalı."

Diyabet yalnızca yetişkinlerde değil, çocuklarda da sıkça görülen bir hastalık. Çevresel koşulların etkisiyle son yıllarda diyabet vakalarında artış yaşansa da tıptaki gelişmeler sayesinde hastalar, yaşamlarını sağlıklı bir şekilde sürdürebiliyor.

Diyabet, günümüzde önemli bir halk sağlığı sorunu... Öyle ki, her sekiz kişiden biri yaşamını bu kronik hastalıkla sürdürüyor. Üstelik yetişkinler kadar çocuklarda da görülüyor. Veriler, çocuklarda diyabet görülme sıklığının binde 4 oranında olduğunu gösteriyor.

Vücutta insülin hormonunun yeterince etkili olamaması ya da eksikliği nedeniyle kan şekerinin sürekli yüksek seyretmesine yol açan bu hastalık, tedavi edilmediğinde ciddi sağlık sorunlarına kapı aralıyor. İşte bu denli önemli bir sağlık sorunu olan diyabete dikkat çekmek için her yıl '14 Kasım Dünya Diyabet Günü'nde çeşitli etkinlikler düzenleniyor. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Endokrinolojisi Bölümü'nden Prof. Dr. Heves Kırmızıbekmez'le çocuklardaki diyabet sorununu anlattı.

Çocuklarda genellikle Tip 1 diyabet görülüyor

Çocukluk çağında görülen diyabetlerin çok büyük bir kısmını Tip 1 oluşturuyor. Prof. Dr. Kırmızıbekmez, Tip 1 diyabetin ne olduğunu açıklayarak başlıyor sözlerine:

"Tip 1 diyabet vücudun kendi kendine yaptığı otoimmün hastalıklar dediğimiz genetik yatkınlığı olan bir bireyde, çevresel koşulların etkisiyle bir araya gelerek bağışıklık sisteminde yanlış bir çalışma durumu ortaya çıkıyor. Bu durumda vücut kendi hücrelerine, kendi dokularına karşı antikor dediğimiz bazı maddeler üretiyor. Tip 1 diyabet de bunlardan bir tanesi. Yani otoimmün bir hastalık ve pankreasımızda insülin salgılayan hücrelerimizi harap ediyor."

İnsülin hormonu bir insanın yaşamını sürdürebilmesi için gerekli olan hayati hormonlardan bir tanesi... Görevi, besinlerle vücuda alınan şekeri hücrelerin içerisine sokarak enerjiye dönüştürmek. Bunun eksikliğinde ise şeker hücrelerin içerisine girmiyor ve enerjiye dönüşmüyor. Bunun sonucunda da bir dizi sağlık sorunu yaşanıyor.

Peki Tip 1 diyabet hangi belirtilerle kendini ele veriyor? Prof. Dr. Kırmızıbekmez, "Çocuklarda çok su içme, çok idrara gitme ve kilo kaybı olduğu zaman mutlaka diyabetten şüphelenilmeli ve bir kan şekeri kontrolü yapılmalı" diyor.

Enfeksiyonlar çocuklarda diyabeti tetikleyebiliyor

Çocuklarda Tip 1 diyabetin sıklıkla sonradan ortaya çıktığına değinen Prof. Dr. Kırmızıbekmez, "Genellikle enfeksiyonlarla birlikte tetiklendiği için daha çok okula başlama yaşlarına denk gelen, 3-4 yaşlarından sonra görülmeye başlayabiliyor. Yine ergenlik döneminde de hormonların etkisiyle tetiklenerek ortaya çıkabiliyor. Fakat son yıllarda çevresel koşulların değişmesiyle birlikte 5 yaşın altında daha fazla sayıda çocukta diyabet görüyoruz. Tip 1 diyabetin yüzde 90-95'i 18 yaş altında tanı alıyor" diyor.

Çocuklarda son yıllarda diyabetin daha fazla görülmesine neden olan çevresel koşulları ise Prof. Dr. Kırmızıbekmez şöyle açıklıyor:

"Çevresel koşulların içerisinde dünyaya geldiğimiz andan, hatta anne karnından itibaren maruz kaldığımız pek çok şey var. Kimyasal maddeler, gıdalarda kullanılan katkı maddeleri, tarım ilaçları, viral enfeksiyonlar... Yine aşırı kimyasal ve dezenfektanların kullanımına bağlı olarak küçük yaşlardan itibaren bağışıklık sistemimizin yeterince gelişemiyor olması. Anne sütüyle beslenmemek, yapay gıdalarla beslenmek, geçirilen ağır hastalıklar, cerrahi müdahaleler ve travmalar da tetikleyici olabiliyor. Bazen de ciddi psikososyal sorunları olan ailelerin çocuklarında böyle otoimmün

hastalıkların tetiklendiğini daha fazla görüyoruz."

Diyabet eğitimi tedavi sürecinin önemli bir parçası

Tip 1 diyabet tanısı alan bir çocuğun tedavisine ilk önce hastanede başlanıyor. Prof. Dr. Kırmızıbekmez, tedavi süreci konusunda, "Çocuğumuz tanıyı aldıktan sonra genellikle bir hafta 10 gün kadar hastanede izlemeyi tercih ediyoruz. Çünkü vücudun kaybetmiş olduğu sıvıyı, elektrolitleri, besin maddelerini takviye ediyoruz. Aynı zamanda da eksik olan insülin hormonunun takviye tedavisine başlıyoruz. İnsülin takviye ederken de ailelere mutlaka söylüyoruz, bu tamamen doğal bir tedavi. Vücudumuzun ürettiği hormonun aynısı. Vücut yetersiz ürettiği için takviye ediyoruz" ifadelerini kullanıyor.

Bu süreçte bazı tetikler yapılarak eşlik edebilecek başka otoimmün hastalıklar açısından da çocuklar değerlendiriliyor. Hastaya ve ailesine verilen diyabet eğitimi tedavi sürecinin önemli bir parçası... Prof. Dr. Kırmızıbekmez, "Profesyonel bir diyabet hemşiresi, uygulamaları günlük hayatlarını aksatmayacak şekilde nasıl yapacaklarını hem çocuğa hem aileye öğretiyor. Diyetisyenler de yine hangi besinin içeriğinde ne yer aldığını detaylı bir şekilde anlatıyor. Hastalar diyabeti kendi başına yönetebilecek hale geldikten sonra da taburcu ediliyor" diye konuşuyor.

Teknolojik gelişmeler diyabetle yaşamı kolaylaştırıyor

Diyabet ömür boyu tedavi gerektiren bir hastalık olsa da teknolojik imkanlar sayesinde artık hastaların işi daha kolay. "Teknolojinin gelişimiyle birlikte vücudun üretmediği insülini takviye etme yöntemlerimiz değişiyor" diyen Prof. Dr. Kırmızı-

zıbekmez, bilimsel gelişmeleri şöyle anlatıyor:

"Eskiden iğne yapılıyordu. Şimdi deri altına hemen uygulanan daha pratik kalemler var. Yine sürekli insülin veren pomalar var. Kan şekeri parmak ucu ölçümle tespit edebiliyorlar. Onun dışında sürekli ölçüm yapan ölçüm sistemlerimiz var."

Diyabeti olan çocuklar yaşamını normal şekilde sürdürebiliyor

Çocuklarda diyabet söz konusu olduğunda merak edilen bir başka konu ise yaşamlarını akranları gibi sürdürüp sürdüremeyecekleri... Öncelikle Tip 1 diyabeti olan çocukların besinlerinde herhangi bir yasağın söz konusu olmadığını altını çizen Prof. Dr. Kırmızıbekmez, "Sağlıklı olmak koşuluyla herhangi bir besin kısıtlamamız yok. Bizim yemesin diye önerdiğimiz besinler, tüm çocuklar için geçerli... Tip 1 diyabeti olanların diğer çocuklar gibi tüm besin gruplarını içeren öğünlerle beslenmesi gerekiyor. Tüm çocuklar gibi sağlıklı gıdaları tüketmemesi gerekiyor" ifadesini kullanıyor.

Diyabet günümüz koşullarında artık korkulacak bir hastalık olmaktan çıktı. Bu hastalıklı muzdarip çocuklar, kan şekerini hedeflenen sınırlarda tuttuğu süreçte akranları gibi bir yaşam sürebiliyor.

■ TRT HABER

KKTC 41 yaşında

Kıbrıs Türk halkı Ada'daki siyasi yaşamını devlet olgusuyla dünyaya ilan etti

Kıbrıs Türk'ünün mücadelesi: KKTC 41 yaşında

"Ne mutlu KKTC'nin Türk çocuklarına..."

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 15 Kasım 1983'te kurulmasıyla Kıbrıs Türk halkının kendi kaderini tayin etme hakkı dünyaya duyuruldu. KKTC dünyaya inat ilk günün heyecanı ile dimdik ayakta.

"Söyleyin onlara burası bağımsız bir Cumhuriyet'tir"

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin (KKTC) ilk Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş, "Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bağımsız bir devlet olarak kurulduğunu dünya ve tarih önünde ilan ediyoruz." sözleriyle, 41 yıl önce KKTC'nin kuruluşunu dünyaya haykırdı.

KKTC, Kıbrıs Türk halkının Ada'daki siyasi yaşamını devlet olgusuyla dünyaya ilan ettiği önemli bir dönüm noktası oldu.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC), 1983'te bağımsızlığını ilan ettikten sonra sadece Türkiye tarafından tanındı.

2022 yılında Özbekistan'da Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Devlet Başkanları 9'uncu Zirvesi, Özbekistan'ın tarihi Semerkant şehrinde gerçekleştirildi.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Türk Devletleri Teşkilatı'na gözlemci üye olarak kabul edildi. KKTC ilk kez kendi adıyla bir uluslararası kuruma kabul edilmiş oldu.

1960'ta Kıbrıs Cumhuriyeti kuruldu

Kuruluşunun 41. yılı olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluş sürecine ve bugüne kadar geline aşamalarına bakalım.

Kıbrıs'ta 1960'ta Ada'nın iki halkı olan Türkler ve Rumlar arasında ortaklık temelini dayanan uluslararası antlaşmalar uyarınca "Kıbrıs Cumhuriyeti" kuruldu.

Kıbrıslı Türkler, Rum silahlı gruplarca 1963'ten itibaren gerçekleştirilen saldırılar sonucu ülke yönetiminden baskı ve şiddetle uzaklaştırıldı. Yunanistan'da 1967'de yönetimi ele geçiren askeri darbe yönetimi, Kıbrıs'ta Boğaziçi ve Geçitkale köylerine saldırılar düzenledi.

Kıbrıs Türk Yönetimi

Türkiye'nin anlaşmalardan doğan müdahale hakkını kullanacağı yönündeki ihtarı üzerine Yunanistan, Birleşmiş Milletler (BM) gözetiminde adadan kuvvetlerini çekmek zorunda kaldı.

Bu gelişmeler üzerine Kıbrıs Türkleri, 29 Aralık 1967'de "1960 Anayasası tam anlamıyla işletilinceye kadar" kendi yönetimlerinin kendilerince sağlanması anlamına gelen "Kıbrıs Geçici Türk Yönetimi"ni kurdu. Geçici yönetim, bir süre sonra "Kıbrıs Türk Yönetimi"ne dönüştürüldü. Bu yönetim biçimi, "Otonom Türk Yönetimi"nin ilan edildiği 1974'e kadar sürdü.

Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamak için kurulan EOKA-B'nin liderlerinden Nikos Sampson, Yunanistan'da iktidarda bulunan cuntanın desteğiyle gerçekleştirdiği darbeye 15 Temmuz 1974'te Kıbrıs Cumhurbaşkanı Makarios'u devirdi. Ada'daki darbe haberi Ankara'ya ulaşınca Milli Güvenlik Kurulu toplandı.

Kıbrıs Barış Harekati (1974)

Dönemin Başbakanı Bülent Ecevit, toplantının ardından Türk Silahlı Kuvvetlerine (TSK) Kıbrıs'a müdahale ihtimaline karşı hazırlık yapılması yönünde talimat verdi. Türkiye, Ada'ya ortak müdahalede bulunulması için garantör devletlerden İngiltere'ye Ada'ya müdahale önerdi ancak İngiltere öneriyi kabul etmedi.

Başbakan Ecevit ve Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan'ın talimatıyla Türkiye, Kıbrıslı Türklerin güvenliğini de dikkate alarak 20 Temmuz 1974'te Kıbrıs Barış Harekati'ni başlattı.

13 Şubat 1975'te

Kıbrıs Türk Federe Devleti Kuruldu

Böylece Kıbrıs'ın Yunanistan'a ilhaki önlenerek Kıbrıs Türk halkının varlığı da güvence altına alındı. Harekatin başarıyla sonuçlanmasının ardından 13 Şubat 1975'te Kıbrıs Türk Federe Devleti kuruldu.

Taraflar arasında bir yıl sonra Viyana'da BM gözetiminde Kıbrıs Türk ve Rum tarafları arasında varılan nüfus mübadele anlaşması uyarınca Rumların güneye, Türklerin de kuzeye geçmesi sonucu Ada'da iki kesim meydana geldi.

15 Kasım 1983:

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilan edildi

Kıbrıs Türk Federe Meclisinde alınan kararla 15 Kasım 1983 tarihi, Kıbrıs Türk halkının siyasi yaşamının önemli bir dönüm noktası ve mücadelelerini devlet olgusuyla dünyaya ilan ettiği bir gün oldu.

Meclis, aynı gün düzenlediği olağanüstü oturumda KKTC'nin kuruluşunu ve bağımsızlık bildirisini oy birliğiyle onayladı.

KKTC'nin kurulmasıyla Kıbrıs Türk halkının kendi kaderini tayin etme hakkı ilan edilmiş oldu.

KKTC'nin kurucu Cumhurbaşkanı ve dönemin Kıbrıs Türk Federe Devleti Başkanı Rauf Denktaş, cumhuriyetin ilan edildiği Meclis birleşiminin tamamlanmasından sonra Federe Meclis önünde toplanan halka ve öğrencilere hitaben yaptığı konuşmada, mücadelenin bitmediğini belirterek "Ne mutlu KKTC'nin Türk çocuklarına." ifadelerini kullandı.

KKTC'nin siyasi yapısı

1983 yılında bağımsızlığını ilan eden KKTC'nin kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş oldu. KKTC Anayasası temsili demokrasiyi öngörüyor.

Ülkede çok partili demokrasi uygulanıyor ve devletin başında bulunan Cumhurbaşkanı, 5 yılda bir düzenlenen seçimle göreve geliyor.

Ekim 2020'de yapılan son cumhurbaşkanlığı seçimini Ersin Tatar kazandı.

Yasama yetkisininin 50 üyeli Cumhuriyet Meclisine ait olduğu ülkede yürütme yetkisi, Cumhurbaşkanı tarafından atanan başbakanın yönetiminde oluşturulan Bakanlar Kurulu'nda bulunuyor. Ülkede, milletvekilliği genel seçimleri de 5 yılda bir yapılıyor.

KKTC yaptırımlara maruz kaldı, Türkiye hariç hiçbir devlet KKTC'yi tanımadı

Kıbrıs'ın Türk ve Rum tarafları olarak ayrılmasından sonra KKTC uluslararası yaptırımlara maruz kaldı. Türkiye hariç hiçbir devlet KKTC'yi tanımadı.

Rumlar ile Türkler arasındaki ihtilafın çözümü için çeşitli girişimler yapıldı. Taraflar 1968'den bu yana defalarca bir araya geldi ancak müzakerelerin hiçbirisi sonuç vermedi.

BM müzakere süreci

Ada'daki iki taraf arasındaki ilk görüşmeler 1968'de başladı. Türk tezinin yerel özerklik şeklinde ortaya konduğu bu görüşmeler, 1971 yılı sonuna kadar sürdü. 1972-1974 döneminde görüşmelere Türkiye ve Yunanistan'dan uzmanların katılmasıyla devam edildi.

(Devamı sayfa 5'te)

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti 41 yaşında

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin (KKTC) 15 Kasım 1983'te kuruluşu, Kıbrıs Türk halkının Ada'daki siyasi yaşamını devlet olgusuyla dünyaya ilan ettiği önemli bir dönüm noktası oldu

1960

Ada'nın iki halkı olan Türkler ve Rumlar arasında ortaklık temelini dayanan uluslararası antlaşmalar uyarınca "Kıbrıs Cumhuriyeti" kuruldu

1963

Rumların Kıbrıslı Türklerle karşı saldırıları başladı

1963-1974

Rumların, Türklerle karşı yürüttükleri saldırılar ve ambargolar artarak sürdü

1967

Yunanistan'da yönetimi ele geçiren askeri darbe yönetimi, Kıbrıs'ta

Boğaziçi ve Geçitkale köylerine saldırılar düzenledi

Türkiye'nin ihtarı üzerine Yunanistan, adadan kuvvetlerini çekmek zorunda kaldı

29 Aralık'ta "Kıbrıs Geçici Türk Yönetimi" kuruldu

Geçici yönetim, bir süre sonra "Kıbrıs Türk Yönetimi"ne dönüştürüldü

1974

Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamak için kurulan EOKA-B'nin liderlerinden Nikos Sampson, darbeye 15 Temmuz'da Kıbrıs Cumhurbaşkanı Makarios'u devirdi

Ada'daki Türk varlığının tehlikeye girmesi üzerine Türkiye, 20 Temmuz'da Kıbrıs Barış Harekati'ni başlattı

1975

Harekatin başarıyla sonuçlanmasının ardından 13 Şubat'ta Kıbrıs Türk Federe Devleti kuruldu

1976

Ada'da nüfus mübadelesi yapıldı

1983

Kıbrıs Türk Federe Meclisinde 15 Kasım'da alınan kararla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) kuruldu

Kıbrıs'ta Türk varlığı

Kıbrıs Türkü'nün mücadelesi: KKTC 41 yaşında

"Ne mutlu KKTC'nin Türk çocuklarına..." Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 15 Kasım 1983'te kurulmasıyla Kıbrıs Türk halkının kendi kaderini tayin etme hakkı dünyaya duyuruldu. KKTC dünyaya inat ilk günün heyecanıyla dimdik ayakta.

Ada'da Türk'ün var olma mücadelesi...

(Baştarafı sayfa 4'de)

11 Kasım 2002 tarihinde "Kıbrıs Sorununa Kapsamlı Çözüm Temeli" adı altında taraflara sunulan belge daha sonra **Annan Planı** olarak anılmaya başlandı. Denктаş ve o zamanki Rum lideri Tasos Papadopoulos, "Annan Planı" çerçevesinde çeşitli görüşmeler yaptı ve plan 24 Nisan 2004'te iki tarafta referanduma sunuldu.

Rum halkının yüzde 75,83'ü planı reddederken, Kıbrıs Türk tarafı kendileri için getireceği pek çok zorluğa rağmen yüzde 64,91 çoğunlukla plana "evet" dedi.

"Kıbrıs Türklerine baskı yapmak haksızlık"

Kıbrıslı Türklerin 'evet' diyerek çözümden yana tavır koyması, KKTC'ye bazı esneklikler sağladı. En başta, dönemin BM Genel Sekreteri Kofi Annan, 28 Mayıs 2004'te Güvenlik Konseyine sunduğu raporda, Kıbrıslı Türklerle uygulanan ambargonun kaldırılması çağrısında bulundu.

Annan, birleşme yönünde oy kullanan Kıbrıslı Türklerle baskı yapmanın haksızlık olduğunu belirtti.

KKTC yok sayılarak GKRY AB'ye tam üye yapıldı

Dönemin Avrupa Birliği (AB) Dışişleri Bakanları da referandum öncesi KKTC'ye yönelik izolasyonların kaldırılmasına ilişkin bir karar almışlardı. AB Komisyonu, ticari ve mali uygulamalardan oluşan ve AB ülkeleri ile Kuzey Kıbrıs arasında doğrudan ticareti öngören bir yardım paketi hazırladı. Güney Kıbrıs Rum Kesimi'nin engelleme çabaları yüzünden bu paketin bir kısmı gecikmeli hayata geçti, bir kısmı ise askıya alındı.

Referandumun hemen ardından 1 Mayıs 2004'te Rum yönetimi, Ada'daki diğer ortak yok sayılarak "**Kıbrıs Cumhuriyeti**" adı altında AB'ye tam üye yapıldı.

KKTC'nin İslam İşbirliği Teşkilatı'na üyeliği

2004 yılı içinde Kıbrıslı Türkler için başlıca olumlu bir gelişme, İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) toplantısında gerçekleşti. **KKTC'nin statüsü**, "Kıbrıs Müslüman Türk Cemaati"nden "Kıbrıs Türk Devleti"ne çıkarıldı. Müslüman ülkelere de KKTC üzerindeki izolasyonu kaldırma çağrısı yapıldı.

Annan Planı referandumunun ardından KKTC kurumlarının bazı uluslararası politik, sportif, bilimsel, turistik ve kültürel örgütlere üyelikleri de arttı.

2017 müzakereleri

KKTC Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı'nın Mayıs 2015'te göreve gelmesinin ardından BM Genel Sekreterinin Kıbrıs Özel Danışmanı Espen Barth Eide'nin ara buluculuğunda müzakereler yeniden başladı. Bu çerçevede Kıbrıs sorununa çözüm üretmek, Ada'da kalıcı barış ve istikrarı sağlamak amacıyla yürütülen müzakereler İsviçre'nin Mont Pelerin kasabasında 7-11 Kasım 2016 ve 20-21 Kasım 2016'da iki turlu gerçekleşti. Son olarak İsviçre'nin Crans Montana kentinde 28 Haziran 2017'de tekrar başlayan ve yaklaşık 10 gün yoğun şekilde devam eden Kıbrıs Konferansı da Kıbrıs müzakerelerinde çözüme en çok yaklaşılacak süreçlerden biri oldu.

Görüşmeler, güvenlik ve garantiler başlığında uzlaşma sağlanmadığı nedeniyle başarısızlığa uğradı.

Ersin Tatar'dan Kıbrıs Rum tarafına 4 maddeli iş birliği önerisi

Rum kesimi, garantör ülkeler arasında yer alan Türkiye'nin adadan askerlerini çekmesi, KKTC ve Türkiye tarafından reddedildi. 2021'in nisan ayında Cenevre'de düzenlenen gayri resmi Kıbrıs görüşmesinde, BM Genel Sekreteri Antonio Guterres, tarafların yeterli bir ortak zeminde buluşamadıklarını açıklamıştı. KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar Temmuz 2022'de, Kıbrıs Rum tarafına 4 sayfadaki ve 4 maddeden oluşan iş birliği önerisi sundu. İş birliği önerileri hidrokarbon, elektrik, yenilenebilir enerji ve su konusunu içeriyor.

Türkiye, KKTC'yi tanıyan ve her koşulda destekleyen tek devlet

Türkiye, kurulduğu günden bu yana ambargo ve izolasyonlar altında olan KKTC'yi tanıyan ve her koşulda destekleyen tek devlet oldu.

KKTC'nin kuruluşuna giden yolda bir yandan tüm diplomatik kanalları zorlayan Türkiye, diğer yandan diplomasi yansız kaldığında Kıbrıs Türkü'nün varlığını güvence altına almak için 1974'te Kıbrıs Barış Harekati ile sahada varlık gösterdi.

Türkiye'nin garantörlüğü, KKTC'nin kuruluş sürecine olumlu yansıyan en önemli unsurlardan biri oldu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan BM'ye "KKTC'yi tanıyın" çağrısı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, uluslararası her toplantıda yaptığı açıklamada, KKTC'yi tanıma konusunda şu çağrıda bulunuyor: "**Uluslararası toplumu, Birleşmiş Milletler prensipleriyle çelişir şekilde, ambargolarla dünyadan koparılmaya çalışılan Kıbrıs Türklerine yönelik zulme son vermeye ve bir an önce Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni resmen tanımaya davet ediyoruz.**"

KKTC, Türk Devletleri Teşkilatı'nın gözlemci üyesi

Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları 9'uncu Zirvesi, Özbekistan'ın tarihi Semerkant şehrinde gerçekleştirildi. Türkiye'nin de kurucu üye olduğu Türk Devletleri Teşkilatına KKTC gözlemci üye olarak kabul edildi.

(TRT HABER - AYŞE ŞİMŞEK)

Bu görüşmeler de 15 Temmuz 1974 Rum/Yunan darbesiyle son buldu.

1974 sonrasında, **Kıbrıs Türk tarafı ve Türkiye, Ada'da yaşananlar ve gerçekler temelinde iki toplumlu, iki kesimli federasyon modelini benimsedi.**

Bu çerçevede 1975-1997 yılları arasında sürdürülen çeşitli müzakereler bir federasyonun oluşturulmasına yönelik olarak cereyan etti.

Ancak Rum tarafı, egemenliğini Kuzey'e de yaymaya çalışan bir politika izledi ve müzakerelerde devlet yapısını bu amaca yönelik olarak şekillendirmeye çalıştı.

Nüfus mübadelesi: Güney'den Kuzey'e 65 bin Türk geçti

2 Ağustos 1975 tarihinde Viyana'da BM gözetiminde Rauf Denктаş ile Glafkos Klerides arasında bir nüfus mübadele anlaşmasına varıldı.

BM Barış Gücü aracılığıyla uygulanan bu anlaşmayla Kuzey'den Güney'e yaklaşık 120 bin Rum, Güney'den Kuzey'e de 65 bin Türk geçti, böylece nüfus bakımından homojen iki kesim meydana geldi. Bu iki kesim, 180 kilometre boyunca uzanan ve genişliği 5 metre ile 7 kilometre arasında değişen bir 'ara bölge' ile birbirinden ayrıldı.

1977: İlk Zirve Anlaşması

12 Şubat 1977 tarihinde yapılan Denктаş-Makarios görüşmesi sonucunda ilk Zirve Anlaşması kabul edildi. Dört maddeden oluşan bu anlaşma ile iki toplumlu federal bir cumhuriyet kurulması kararlaştırıldı. Mayıs 1979'da yine Kıbrıs Türk tarafının çağrısı üzerine yapılan Denктаş-Kiprianu görüşmesinde İkinci Zirve Anlaşması ortaya çıktı. Bu anlaşma, 1977 anlaşmasının teyit etti ve iyi niyet ve karşılıklı güven ortamı yaratılmasının önemini vurgulayan bir madde içerdi.

9 Ağustos 1980'de başlayan görüşmelerde gündeme gelen belge, **iki kesimlilik ve güvenlik** kavramlarını ilk kez açıkça zikrediyor.

Kıbrıs sorununun anayasal yönünün federal, toprak yönünün de iki kesimli çözüme kavuşturulacağına ilişkin formül bu belgeden kaynaklanıyor.

15 Kasım 1983 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Kıbrıs Türk halkının kendi kaderini tayin etme hakkına dayanılarak ve siyasi eşitliği vurgulanarak ilan edildi. Bu yola gidilirken federasyon tezi muhafaza edildi ve Rum tarafına barış ve çözüm çağrısında bulunuldu.

Fikirler Dizisi'ne karşı çıkan Rum Kesimi, AB üyeliğine yoğunlaştı

Kıbrıs sorununa çözüm arama çabaları 1990 yılının ilk aylarından itibaren tekrar hareketlilik kazandı ve giderek yoğunlaştı.

Bu çabaların sonucunda Türkiye ve Kıbrıs Türk tarafının da aktif katkılarıyla BM Genel Sekreteri Butros Ghali, "**Fikirler Dizisi**" adını taşıyan ve gayri resmi nitelikte olan bir anlaşma çerçevesi taslağı oluşturdu ve bunu taraflara iletti.

Anılan belge bir bütünlük taşımakta olup bütünü üzerinde anlaşma sağlanmadıkça, müstakil konularda sağlanabilecek anlaşmaların geçersiz olacağı kabul edildi.

Rum tarafında yapılan Şubat 1993 Başkanlık seçimlerini Fikirler Dizisi'ne karşı çıkarak kazanan Klerides, iş başına gelir gelmez Fikirler Dizisi'ni müzakere etmeyeceğini, esas tercihlerinin Avrupa Birliği (AB) üyeliği yönündeki çabalarını yoğunlaştırmak olduğunu açıkladı. Nitekim bundan sonra, Rumlar AB üyeliği yönündeki gayretlerini, Yunanistan'ın da yardımıyla geliştirmeye başladı.

Yunanistan ile GKRY arasında Otak Savunma Doktrini

GKRY, aldığı tek yanlı bir kararla Kıbrıs Türk tarafı ile diyalogu kesti, Mart 1995'de GKRY'ye AB'nin adaylık statüsü de vermesiyle, tamamen AB üyeliğine odaklandı. Yunanistan ve GKRY arasında Kasım 1993'te "Ortak Savunma Doktrini" yürürlüğe girdi. Anılan doktrin çerçevesinde Baf Askeri Havaalanı inşa edili, Terazi deniz üssünün inşa edilmesine ve bunlara ek olarak, S-300 füzelerinin Rusya'dan alınmasına karar verildi. GKRY, Batılı ülkelerin de baskısıyla S-300'lerin Ada'da konuşlandırılması ilgili kararını, Türkiye'nin girişimleri çerçevesinde Aralık 1998'de iptal etmek zorunda kaldı. Füzeletir Girit'e konuşlandırıldı.

Annan Planı referandumu

Rum tarafı her seferinde çeşitli sebeplerle içerisinde BM önerilerinin de bulunduğu çözüme yönelik adımları reddetti ya da kabul edilmesi mümkün olmayan şartlar öne sürdü.

TÜRKİYE'DE 2024 YAZI:

Son 54 yılın en sıcak mevsimi olarak tarihe geçti

✓ 2024 yılı yaz mevsimi, Türkiye genelinde uzun yıllar normallerinin üzerinde sıcaklıklarla geçti ve son 54 yılın en sıcak yazı olarak kaydedildi. Meteoroloji Genel Müdürlüğü verilerine göre, yaz aylarının (haziran, temmuz, ağustos) uzun yıllar ortalaması 24 derece iken, bu yıl ortalama sıcaklık 2,1 derece artarak 26,1 dereceye ulaştı.

✓ Yurdun büyük bir bölümünde sıcaklıklar mevsim normallerinin üzerinde ölçülürken, sadece bazı bölgelerde normaller civarında seyretti. En yüksek sıcaklık 47,8 derece ile Ceylanpınar'da, en düşük sıcaklık ise 1,6 dereceyle Erzurum'da kaydedildi.

✓ Bu veriler, 2010 yılında yaşanan rekoru geride bırakarak 2024 yazını tarihe geçirdi.

Türkiye'de 2024 yılının yaz mevsimi, son 54 yılın en sıcak yazı olarak kayıtlara geçti.

AA muhabirinin Meteoroloji Genel Müdürlüğü verilerinden derlediği bilgilere göre, Türkiye'de uzun yıllar yaz (haziran, temmuz, ağustos) mevsimi ortalama sıcaklığı 24 derece olarak ölçüldü. Bu yaz ise ortalama sıcaklık 2,1 derece artarak 26,1 dereceye yükseldi.

Bu yılın yaz mevsiminde ortalama sıcaklıklar, Dalaman, Antakya, Finike, Korkuteli, Sivas, Kırıkkale, Yozgat, Kırşehir, Gemerek, Nevşehir, Zara, Kangal, Pınarbaşı (Kayseri) Iğın, İnebolu, Ordu, Hopa, Artvin, Gümüşhane, Bayburt, Ünye, Pazar (Rize), Tosya, Osmaniye, Kızılcahamam, İspir, Oltu, Şebinkarahisar, Doğu Anadolu Bölgesi'nin genelinde, Siirt, Mardin, Diyarbakır, Batman, Çermik, Birecik çevrelerinde mevsim normalleri civarında gerçekleşti.

Yurdun diğer yerlerinde yaz mevsiminde ortalama sıcaklıklar, mevsim normallerinin üzerinde kayıtlara geçti.

Yaz mevsiminde en yüksek sıcaklık 47,8 derece ile Ceylanpınar'da, en düşük sıcaklık ise 1,6 dereceyle Erzurum'da ölçüldü.

2024 yılının haziran ortalama sıcaklığı 25,4 derece ile 1991-2020 normallerinin 3,6 derece üzerinde kaydedildi. Bu yıl temmuz ortalama sıcaklığı 26,7 derece ile 1991-2020 normallerinin 1,7 derece, ağustos ortalama sıcaklığı ise 26,4 derece ile 1991-2020 normallerinin 1,3 derece üzerinde ölçüldü.

Bu veriler doğrultusunda Türkiye'de en sıcak yaz mevsiminin 2024 yılında yaşandığı tespit edildi. Bu yaz son 54 yılın en sıcak yaz mevsimi olarak kayıtlara geçti.

2010 yılında ise Türkiye'de en sıcak yaz mevsimi yaşanmıştı.

Marmara Bölgesi'nde en yüksek sıcaklık Edirne'de

Marmara Bölgesi'nde yaz mevsiminde ortalama sıcaklıklar bölgenin tamamında mevsim normallerinin üzerinde gerçekleşti. Bölgede en düşük sıcaklık 11,2 derece ile Balıkesir'de, en yüksek sıcaklık ise 41,4 derece ile Edirne'de ölçüldü.

Ege Bölgesi'nde ortalama sıcaklıklar bölgenin tamamında mevsim normallerinin üzerinde kaydedilirken, en düşük sıcaklık 8,1 derece ile Gediz'de, en yüksek sıcaklık ise 44,6 derece ile Aydın'da kayıtlara geçti.

Akdeniz Bölgesi'nde yazın ortalama sıcaklıklar, Dalaman, Antakya, Finike, Korkuteli'de mevsim normalleri civarında,

bölgenin diğer kesimlerinde mevsim normallerinin üzerinde gerçekleşti. Akdeniz Bölgesi'nde en düşük sıcaklık 6,2 derece ile Gökşun'da, en yüksek sıcaklık ise 44,7 derece ile Manavgat'ta ölçüldü.

İç Anadolu'da en yüksek sıcaklık Polatlı'da

İç Anadolu Bölgesi'nde sıcaklıklar Sivas, Kırıkkale, Yozgat, Kırşehir, Gemerek, Nevşehir, Zara, Kangal, Pınarbaşı (Kayseri) Iğın'da mevsim normalleri civarında, bölgenin diğer kesimlerinde mevsim normallerinin üzerinde gerçekleşti. Bölgede en düşük sıcaklık 1,9 derece ile Kangal'da, en yüksek sıcaklık ise 40 derece ile Polatlı'da ölçüldü.

Karadeniz Bölgesi'nde ortalama sıcaklıklar İnebolu, Ordu, Hopa, Artvin, Gümüşhane, Bayburt, Ünye, Pazar (Rize), Tosya, Osmaniye, Kızılcahamam, İspir, Oltu, Şebinkarahisar'da mevsim normalleri civarında, bölgenin diğer kesimlerinde ise mevsim normallerinin üzerinde yaşandı. Karadeniz Bölgesi'nde en düşük sıcaklık 4,8 derece ile Bayburt'ta, en yüksek sıcaklık 40,7 derece ile Amasya'da görüldü.

Doğu Anadolu Bölgesi'nde sıcaklıklar Doğanşehir'de mevsim normallerinin üzerinde, bölgenin diğer kesimlerinde mevsim normalleri civarında tespit edildi. Bölgede en düşük sıcaklık 1,6 derece ile Erzurum'da, en yüksek sıcaklık ise 40,9 derece ile Ergani'de ölçüldü.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde ortalama sıcaklık Siirt, Mardin, Diyarbakır, Batman, Çermik, Birecik'te mevsim normalleri civarında, bölgenin diğer kesimlerinde mevsim normallerinin üzerinde kaydedildi. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde en düşük sıcaklık 13 derece ile Batman'da, en yüksek sıcaklık ise 47,8 derece ile Ceylanpınar'da kayıtlara geçti.

Kaynak: AA

Türkiye son 54 yılın en sıcak yaz mevsimini yaşadı

Türkiye'de uzun yıllar yaz mevsimi ortalama sıcaklığı 24 derece olarak ölçülürken, bu yaz ortalama sıcaklık 2,1 derece artarak 26,1 dereceye yükseldi

Yaz mevsimi sıcaklık anomalisi (Haziran, Temmuz, Ağustos)

15.11.2024 Kaynak: Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Fatih ÖZCAN

DENEMELER

SAĞLIKTA NELER OLUYOR-4

Emperyalizmin denetiminden uzak üreticilerin milli hükümetini kurma adımıyla başlayacak tek ve biricik çarenin basamakları şunlardır:

Özelleştirmeden vazgeçilecek, sağlığın devletin bir kamu görevi olduğu bilinciyle aile hekimliği kurumu tüm personeliyle birlikte sözleşmeli statüden çıkarılarak kamu personeline haline getirilmeli, kurum eski sağlık ocakları statüsüne dönüştürülmeli, aile hekimi başına düşen nüfus hızla düşürülerek makul seviyelere indirilmeli ve aile hekimliği ile birlikte özel sağlık kuruluşları kamulaştırılmalıdır.

Bir AB dayatması olarak arkasındaki uluslararası baskı kuvveti de zaten rafa kalkmış durumda; AB'yi CHP'den başka savunan da kalmadı Türkiye'de, adamların açık açık söyledikleri kapıya bağlanma yüz karalığından kurtulmak üzere BRICS'te ısrar etmek doğru ve gerçekçi bir rota olacaktır.

Bu girişimlerin ardından;

Sağlık alanında her düzeydeki eşitsizliğe son verebilmek için birkaç yıl içinde sağlık hizmetleri parasız hale getirilmelidir. Türkiye'nin bu alanda yeterli kapasite ve kaynakları bulunmaktadır.

Sağlık hizmetleri işyeri, mahalle, köy ve okullar esas alınarak yeniden örgütlenmeli, halkın ayağına götürülmelidir.

Sosyal güvenlik kurumlarının özel kesimden ve özellikle belediyelerden alacakları hızla ve olduğu gibi gecikme faizleriyle birlikte tahsil edilmesiyle deniz derya bir kaynak ortaya çıkacaktır.

"İnsan sağlığını piyasaya feda eden, hastayı müşteri olarak gören ve çoğaltan sistem değiştirilmeli... Para kazanmaya değil, hastalıkları önleyici sağlık hizmetine öncelik verilmeli... Halkın sağlık bilgisi yaygın eğitim kampanyalarıyla geliştirilmeli."

Sağlık hizmetlerinin planlaması, yönetilmesi ve denetimine, sağlık görevlileri kadar hizmetten yararlananların, halkın bilinçli ve etkin katılımı sağlanmalı...

Ucuz ve nitelikli ilaç sağlanmalı...

Milli ilaç sanayisi geliştirilmeli, yabancı ilaç tekellerine karşı korunmalı ve desteklenmeli...

Milli güvenlik zorunluluğu nedeniyle, Dünya Sağlık Örgütü'nün yüz temel ilaç ve aşıların -pandemi döneminde kafamıza dank etmesi nedeniyle başladığımız ve dünyadaki birçok ülkeden daha başarılı sonuçlar aldığımız milli ve yerli üretim süreci daha da geliştirilmeli...

Yurdumuzda üretilebilen ilaçlar ve aşıların ithalatı durdurulmalı...

Yabancı ilaçlara ruhsat verme durumu sıkı kayıtlara ve süreye bağlanmalı...

Sağlığa zararlı bilinçsiz ilaç tüketiminin kışkırtılmasına son verilmeli, halk bu konuda seri eğitim çalışmalarıyla ve ilanlarla eğitilmeli...

Bu önlemler tabii ki, köklü bir sistem değişikliği gerektiren; toplumda tepeden tırnağa bir felsefe ve yöntem değişikliğini zorunlu kılan koşullardır. Ancak başka türlü de kökten çare yoktur. Ülkenin ve milletin de geçici tedbirlere karnı toktur. Bütün bu saydığımız ve aklımıza gelmeyip saymadığımız zorunluluklar ve önlemler emperyalizmin denetiminden kurtulmuş, gerçekten milli ve demokratik bir hükümetle, üreticilerin milli hükümetiyle gerçekleşebilir. Türk milleti büyük bir millet olarak böyle bir hükümete de layıktır. Eninde sonunda kendi karakterine, kendi tabiatına, zengin tarihsel derinliğine, kendi azametine aykırı olan hükümetlerden kurtulacak olan milletimiz halkçı-devletçi milli hükümetini behemehâl kuracaktır. Bu kaçınılmazdır.

Sağlık örgütlerine ve çalışanlarına kulak vermek gerekir

Sağlık çalışanları birkaç yıldır mücadeleye atıldılar. Pandemiden bu yana doktorlar ve diğer sağlık emekçileri Sağlık Bakanlığı 'ben yaptım oldu' anlayışına kapılınca meselelerini alanlara taşıdılar.

Son olarak aile hekimleri, Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği'nde yapılan değişikliklerin 30 Ekim'de 2024 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesi üzerine ve talepleri görmezden geldiği, Ankara'da gerçekleştirdikleri Büyük Ankara mitingine rağmen yok sayıldıkları için sahaya indi. Önce üç günlük, ardından bir haftalık iş bırakma eylemi içerisindedirler.

Aile Hekimleri Dernekleri Federasyonu (AHEF) Başkanı Dr. Türkü Yağmur Nehir, "Sanılmasın ki bu yönetmelik sadece aile hekimlerini etkiliyor. Bu yönetmelik 85 milyon vatandaşımızı etkiliyor. Bakanlık her yerde güzellmelerle yönetmeliğin iyi olduğuna dair açıklamalar yaparak halkımızı kandırıyor." dedi.

'ZULÜM YÖNETMELİĞİ'

"Eziyet yönetmeliği"; "Emek bizim söz bizim"; "Bakan bırak işimizi yapalım";

"Sağlıkta performans ölüm demektir" sloganları altında iş bırakan hekimler, yeni yönetmeliğe puanlamaya dayalı performans dayatması; maaş ödemelerinin karmaşık matematik hesaplarına indirgediği; iş güvencesini keyfiyete bağladığı; muayene sürelerini birkaç dakikayla sınırlayacağı ve koruyucu sağlık hizmetlerini aksatacağı gerekçesiyle itiraz ediyor.

İtirazlarını şu ifadelerle kamuoyuna açıklıyorlar: **"Reçetemize müdahale var.**

Amca, teyze geldiğinde kotam dolduğu için ben ona ilaç yazamayacağım. Hastaya ihtiyacı olan ilacı yazmamız engelleniyor, hastaneye sevk etmemiz engelleniyor.

Hedef puanlar ortaya atılarak aile hekimlerinin yarısı sözleşme fesih riskiyle karşı karşıya bırakılıyor ve mesleki güvencemiz ortadan kaldırılıyor. Zulüm yönetmeliği yüzünden istifa edecek meslektaşlarımız var. Aile hekimlerine salgınları önle, kanserleri yok et, engelleri ortadan kaldır deniyor. Dünyanın bile çözemediği sorunlar, bizlere yükleniyor. Bırakın mesleğimizi yapalım Bırakın hastalarımıza gereken hizmeti verelim. Diplomamıza uzattığınız eliniz aile hekimliğine bir darbedir."

Vali Tülay Baydar Bilgihan'dan Kemer ilçesine ziyaret:

YEREL KALKINMA ve HALKLA BULUŞMA

Kemer ilçesine gerçekleştirdiği kapsamlı ziyaret kapsamında Vali Tülay Baydar Bilgihan, yerel yöneticiler, muhtarlar ve vatandaşlarla bir araya gelerek ilçe ekonomisi, eğitim, sağlık hizmetleri ve güvenlik gibi önemli konularda değerlendirmelerde bulundu. Ziyaret programı çerçevesinde gerçekleştirilen brifingler, tohum dağıtım programları ve sosyal ziyaretler, Vali Baydar Bilgihan'ın ilçenin ihtiyaçlarına yönelik çözüm odaklı çalışmalarını gözler önüne serdi. Ayrıca, Kemer'de devam eden yatırımların takibi ve toplum sağlığı merkezinin inşası gibi projeler hakkında da bilgi alındı.

Vali Tülay Baydar Bilgihan, ilçe ziyaretleri kapsamında Kemer'e bir dizi temas ve incelemelerde bulunmak üzere ziyarette bulundu. Ziyaret programı, Kaymakamlık brifingiyle başlayıp, muhtarlarla toplantılar, yerel dernek ve kooperatif ziyaretleri, güvenlik birimleriyle değerlendirmeler ve eğitim ile tarım projelerine yönelik etkinliklerle devam etti.

Kemer İlçesi programına Kaymakamlık ziyareti ile başlayan Vali Baydar Bilgihan, Kaymakam İbrahim Cesur, İlçe Kurum Müdürleri, Kaymakamlık birim müdürleri tarafından karşılanması sonrası İlçe ile ilgili ekonomi, eğitim, sağlık, devam eden yatırımlar ve hizmetler ile ilgili brifing aldı.

Programının devamında İlçeye bağlı köy ve mahalle muhtarları ile bir araya gelen Vali Baydar Bilgihan muhtarların talep ve sorunlarını dinleyerek, öncelikli ihtiyaçlar başta olmak üzere çözüm konusunda çalışma yapmaları için ilgili kurumlara talimat verdi.

Kemer Karamanlı Yerel Eylem Derneği

Gurubu Derneği ve Kemer Asarcık Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifine ziyarette bulunan Vali Baydar Bilgihan, faaliyetleri hakkında yetkililerden genel bilgi aldı.

İlçe Emniyet Amirliğine ve İlçe Jandarma Komutanlığına ziyarette bulunan Vali Baydar Bilgihan, Jandarma ve Emniyetin sorumluluk alanlarındaki genel asayiş, güvenlik ve trafik çalışmalarını hakkında brifing aldı.

Vali Baydar Bilgihan, Kemer İlçesine gerçekleştirdiği ziyaret sırasında düzenlenen Lenox Bitkisi

Tohum Dağıtım programına katıldı. Programda İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve Ticaret Borsası ortaklığında yapılan proje kapsamında yüzde 100 hibeli 40 çiftçimize 200 dekar alanda yetiştirilmesi planlanan 100 kilogram lenox tohumu dağıtım yapıldı.

Kemer İlçesinde yaşayan Kıbrıs Gazisi Suat Özdöl ve ailesine ziyarette bulunan Vali Baydar Bilgihan, Aziz Şehitlerimizin ve Gazilerimizin fedakarlıklarını unutmayacaklarını ifade ederek, hep yanlarında olduklarını dile getirdi.

Yapımı devam eden Toplum Sağlığı Merkezi inşaatında incelemede bulunan Vali Baydar Bilgihan, programının son bölümünde Kemer İlkokulu ve Kemer Çok Programlı Anadolu Lisesine ziyarette bulunarak öğretmenler ile toplantı yaptı.

Kemer İlçesi programına başta Vali Tülay Baydar Bilgihan olmak üzere, Kemer Kaymakamı İbrahim Cesur, İl Emniyet Müdürü Ahmet Kurt, İl Jandarma Komutanı J. Alb. Mehmet Balcı, Kemer Belediye Başkanı İsmail Asan ve kurum müdürleri katıldı. ■ VALİLİK BASIN

Gündemdeki haberleri

y9 yeni gün

farkıyla takip edin...

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un Burdur Belediyesi ziyareti

YENİ GÜN ANALİZ
KÜRŞAT TUNCEL YAZDI

"BURDUR'DA NORMALLEŞME GÖRÜNTÜLERİ"

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un Burdur ziyareti, siyasette uzun süredir özlenen "normalleşme" mesajlarının en somut örneklerinden biri oldu. Kurtulmuş'un, CHP'li Burdur Belediye Başkanı Ali Orkun Ercengiz'in daveti üzerine belediyeye gerçekleştirdiği ziyaret, Burdur'da farklı siyasi görüşlerin bir araya geldiği bir uzlaşma ve iş birliği tablosu oluşturdu. Sıcak diyaloglar ve karşılıklı saygıyla şekillenen bu temaslar, siyasette kutuplaşmayı aşma çabalarının önemini bir kez daha gösterdi.

YENİ GÜN BAŞYAZI - ANALİZ - Kürşat Tuncel 'NORMALLEŞME'

Son zamanlarda en çok kullanılan, konuşulan kelimelerin başında geliyor.

Türkiye'deki ekonomik, sosyal, kültürel atmosfer, kutuplaşma iklimi, normalleşme sözcüğünü, bu kavramı cazip hale getiriyor.

Halbuki, siyaset yarışını, rekabeti kutuplaşmadan ziyade, projeler, fikirler, görüşler düzleminde yürüttüğünüzde bu rekabet yarara dönüşüyor.

Maalesef; 2000'li yıllardan bu yana çeyrek asırdır giderek yoğunluk kazanan kutuplaşma ortamında, toplumun neredeyse her konuda iki kesime, karpuz gibi iki'ye bölündüğü bir ortamda, bu atmosferi yumuşatacak adımlar 'normalleşme' olarak kabul görüyor.

2024 Mart yerel seçimlerinden sonra CHP Genel Başkanı Özgür Özel tarafından sıkça dile getirilen 'normalleşme' kavramı, iktidar partisi AK Parti'ye, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a gerçekleşen ziyaretler, temaslar, şu kutuplaşma ortamında büyük bir fırsat olarak görülmüştü...

İşte; geçtiğimiz günlerde 'siyasetteki normalleşme beklentisinin' huzur kenti Burdur'a yansımaya tanık olduk. AK Parti'nin sembol isimlerinden biri olan, devlet protokolünün iki numaralı ismi TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un Burdur temaslarında, CHP'li Burdur Belediyesi'ni ziyaret etmesi, oluşan sıcak ortam Burdur'un farkını göstermesini bakımından da güzel bir örnek oldu.

Normalleşmeye bu kadar hasret olduğumuz ortamda bu tür güzel hareketlerin, jestlerin sürmesi gerek...

Evet; siyaset ciddi bir rekabet alanı, ama bir yere kadar... Ortak noktalarda, öncelikli meselelerde birleşebilmeliyiz. Parti aidiyetinden çıkıp, il, bölge ve ülke yararına dönük konularda, asgari müştereklerde buluşabilme kabiliyetimizi geliştirmeliyiz.

Burdur'da son dönemlerin en öne çıkan

ülke çapındaki politikacılarından Numan Hoca'nın, 'MAKÜ Akif ödülleri' töreniyle geldiği Burdur'da, programında olmamasına rağmen, Burdur tarihinde bir ilk'i başararak üst üste üçüncü kez Burdur şehir merkezindeki yaşayan seçmenlerin oylarıyla seçilen Ali Orkun Ercengiz'in daveti üzerine Belediye'yi ziyareti, 'normalleşme anlamında' Burdur'dan verilen güzel, anlamlı bir mesaj, görüntü olmuştur. TBMM Başkanı Kurtulmuş'a, Burdur Belediye Başkanı Ercengiz'in gösterdiği saygı, nezaket, Kurtulmuş'un gösterdiği saygı, nezaket, Kurtulmuş'un Burdur Belediyesi'ne gelerek, yerel yönetimlerde öne çıkan şehrin temel sorunlarını 'birlikte çözmeye arayışı', görmek istediğimiz gelişmeler... Bu adımlar somut bir karakter, devamlılık kazandığında Burdur'da bu temel üzerinden bir kültür inşa edilebilir.

Başkan Ercengiz'in çatışma üzerinden değil uzlaşma üzerinden politika yürütmesi, bir belediye başkanı olarak merkezi, pergeli genişletme çabalarının ne kadar anlamlı, değerli olduğu TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un son Burdur temaslarında bir kez daha ortaya çıktı. Burdur'da öne çıkan temel sorunları, en başta içme suyu meselesi olmak üzere diğer sorunları aşma noktasında siyasi yarıştan ziyade, genel iktidar ile yerel yönetimlerin asgari müştereklerde birlikte hareket etmesine çok ihtiyacımız var. Elbette; siyasetin kendi dinamiği içinde eleştiriler, rekabet, görüş farklılıkları, olaylara, sorunlara bakış ve çözüm yolları üzerinde farklar olacak. Ama, bu rekabette; "ortak payda Burdur, Burdur'un gelişmesi, kalkınması" olmalı...

Burdur'da görev yapan, iz bırakan Valilerden biri olan rahmetli M. Rasih Özbek'in konuşmalarında, törenlerde kullandığı çok güzel, anlamlı bir söz vardı; "Burdur Partisi"

Bilge bir devlet adamı olan Rasih Bey, "Burdur Partisi" benzetmesini sıkça kullanarak, temel konularda birlikte olmak gerekliliği mesajını veriyor, bu söylemini kamuoyu ile paylaşıyordu.. İşte; bu benzetmenin günümüzün kutuplaşma ortamında, hele Burdur'da yerel konularda ne kadar değerli olduğunu şimdi daha iyi anlayabiliyoruz.

Normalleşmenin Burdur'daki görüntüleri, TBMM Başkanı Kurtulmuş'un herkesi kucaklaması, iktidar partisi milletvekilleri Adem Korkmaz ile Mustafa Oğuz'un, yatırımlar, projeler noktasında Burdur'u önceleyen tavırlar sergilemeleri, Başkan Ercengiz'in siyasi kimliğinin ötesinde geniş kitlelere açılma girişimleri, Meclis Başkanını Belediye'de ağırlaması, Burdur'daki diğer CHP'li belediye başkanları ve yöneticilerin bu ziyarete eşlik etmesi, 'normalleşme' anlamında güzel görüntüler olarak kayda geçti.

TÜİK verilerine göre Burdur'da hanehalkı büyüklüğü son beş yılda azaldı. 2023 itibarıyla ortalama kişi sayısı 2,67'ye düştü.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre Burdur'da hanehalkı büyüklüğü son beş yılda sürekli olarak azalıyor. 2019 yılında ortalama 2,76 olan hanehalkı büyüklüğü, 2023 yılına gelindiğinde 2,67'ye düştü. Verilere göre 2019'dan bu yana her yıl düşüş gösteren hanehalkı büyüklüğü, ailelerin giderek daha küçük yapıda olduğunu ortaya koyuyor.

Bu veriler ışığında Burdur'da, nüfusun aile bazında küçüldüğü ve daha fazla bireysel yaşamın ön plana çıktığı gözlemleniyor. Özellikle 2021 yılında hanehalkı büyüklüğünün

2,68'e gerilediği, 2022'de ise 2,63'e düştüğü kaydedildi. 2023 yılında ise bu oran 2,67 olarak kaydedilse de genel düşüş eğilimi dikkat çekiyor.

Uzmanlar, hanehalkı büyüklüğündeki bu düşüşün nedenleri arasında kentleşme, bireyselleşme ve ekonomik koşulları işaret ediyor. Özellikle genç nüfusun tek başına yaşamayı tercih etmesi ve kırsal kesimden kente göç gibi faktörler, Burdur'da hanehalkı yapısını etkileyen başlıca unsurlar olarak öne çıkıyor.

Son veriler baz alındığında nüfusu 273.716 olan Burdur'da, bir evde ortalama 2.67 kişi yaşamaktadır. Bu verilere göre Burdur'da yaklaşık olarak 102.515 hane olduğu tahmin edilmektedir.

■ HABER MERKEZİ

Salı Pazarı'nda Aydın'dan gelen kavrulmuş fıstık ilgi görüyor

Burdur Salı Pazarı'nda bu hafta, Aydın'ın Çine ilçesinden getirilen kavrulmuş fıstık 100 TL'den satışa sunuldu. Pazar esnafından Erol Akçay, üç haftadır satışını yaptıkları fıstığın Burdurluların ilgisini çektiğini belirtti. Haftalık 100-150 kilo arasında satış yaptıklarını ifade eden Akçay, "Satışlar beklentimizin altında, ancak yine de durumdan memnunuz," dedi. Bölge halkının yoğun ilgi gösterdiği kavrulmuş fıstık, pazarda dikkat çeken ürünler arasında yer alıyor.

Erol Akçay, Aydın'dan gelen kavrulmuş fıstığın 3 haftadır Burdurlulara görücüye çıktığını ifade ediyor.

Burdur Salı Pazarı'nda bu hafta Aydın'ın Çine ilçesinden gelen kavrulmuş fıstık, 100 TL'den alıcı buluyor. Pazar esnafından Erol Akçay, çocukluğundan beri pazar tezgahında olduğunu ve üç haftadır Aydın'dan

getirdikleri fıstığın Burdurluların ilgisini çektiğini belirtti.

Akçay, haftalık ortalama 100-150 kilo fıstık satışı yaptıklarını, satışların beklentinin altında olmasına rağmen şükrettiklerini ifade ederek, "Satışlar zayıf, ancak yine de iyi diyebiliriz," dedi. Pazarda gelenlerin dikkatini çeken kavrulmuş fıstık, özellikle bölge halkı tarafından rağbet görüyor. ■ E.S. TUNCEL

